

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.014.01.2018

P/18/060

04738218

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/060 – Zatrudnianie osób niepełnosprawnych przez administrację publiczną i państwowe osoby prawne
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Henryk Dąbrowski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/102/2018 z dnia 7 sierpnia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Wigierski Park Narodowy, Krzywe 82, 16-402 Suwałki, dalej „WPN” lub „Park”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Borejsza, dyrektor od 19 lipca 2017 r. W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 18 lipca 2017 r. dyrektorem WPN był Jacek Łoziński. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą² w WPN nie podejmowano działań mających na celu pozyskanie do pracy osób niepełnosprawnych. Nie zainicjowano współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz niepełnosprawnych, nie nawiązano współpracy z uczelniami w celu upowszechnienia wiedzy o możliwości zatrudnienia w Parku, odbycia praktyk bądź stażu przez studentów niepełnosprawnych. Informacje o wolnych stanowiskach pracy nie były zamieszczane na stronach internetowych dedykowanych niepełnosprawnym³. Przy braku aktywności w powyższym obszarze i zmniejszeniu zatrudnienia z czterech w 2016 roku do dwóch w I połowie 2018 roku osób o orzeczonym stopniu niepełnosprawności (nabytym w trakcie pracy w Parku), wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zmniejszył się z 3,34% do 2,61% na koniec tych okresów, co spowodowało istotne zwiększenie obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych⁴, z 1.422 zł w 2016 roku do 5.998 zł w I połowie 2018 r. Opłaty te ustalano prawidłowo i terminowo odprowadzono na PFRON.

Wymogi dostępności do potrzeb osób niepełnosprawnych spełniały tylko pomieszczenia jednego z trzech objętych kontrolą obiektów WPN – budynku Muzeum Wigier, który został przebudowany i rozbudowany w 2008 roku.

Do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się przy pomocy wózków inwalidzkich, dostosowano wyłącznie parter budynku, będącego siedzibą dyrekcji Parku. Niedostępne były natomiast pozostałe trzy kondygnacje tego budynku, gdzie mieściły się pomieszczenia biurowe, a także pomieszczenia kolejnego obiektu – budynku Ośrodka Edukacji Środowiskowej, w którym prowadzono zajęcia dydaktyczne.

W Parku nie dochowano należytej staranności i dopuszczono do naruszenia niektórych uprawnień i warunków zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- dopuszczeniu do pracy dwóch pracowników niepełnosprawnych⁵ bez aktualnych orzeczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na powierzonym stanowisku pracy, a także jednego z nich, bez wstępnego, stanowiskowego przeszkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, wymaganego po zmianie stanowiska pracy,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2018 r.

³ Na przykład <http://www.niepelnosprawni.pl/>.

⁴ Dalej „PFRON”

⁵ Zatrudnionych na stanowisku sprzątaczk i konserwatora lub rybaka jeziorowego.

- nieprzestrzeganiu tygodniowej i dziennej normy czasu pracy pracownika niepełnosprawnego zatrudnionego na stanowisku konserwatora i rybaka jeziorowego oraz niezapewnienie mu co najmniej 35 godzinnego nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego,
- nierzetelnym prowadzeniu indywidualnych kart pracy pracownika niepełnosprawnego, zatrudnionego na stanowisku sprzątaczkii,
- braku wydzielenia i oznakowania na dwóch parkingach samochodowych trzech miejsc parkingowych wymaganych dla pojazdów osób niepełnosprawnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą zatrudnienie w WPN wahało się w granicach od 75 osób⁶ do 80 osób⁷, z których od 2 (w I półroczu 2018 r.) do 4 pracowników (w 2016 roku) posiadało orzeczenia o niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne (w różnym stopniu niepełnosprawności) zatrudniano na:

- dwóch stanowiskach nierobotniczych, tj. specjalisty ds. udostępniania Parku oraz podleśniczego⁸,
- trzech stanowiskach robotniczych, tj. konserwatora lub rybaka jeziorowego (powierzonych temu samemu pracownikowi) oraz sprzątaczkii⁹.

(dowód: akta kontroli str. 19 i 23)

Orzeczenia o niepełnosprawności omawiani czterej pracownicy uzyskali pracując w WPN, gdzie zatrudniano ich na podstawie stałych umów o pracę. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, wyliczony zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych¹⁰ zmniejszył się z 3,34% (stan na koniec grudnia 2016 r.) do 2,61% (stan na koniec maja i czerwca 2018 r.), co wynikało ze zmniejszenia liczby pracowników, posiadających orzeczenia o stwierdzonej niesprawności. (dowód: akta kontroli str. 15-19 i 22-31)

1.2. W okresie objętym kontrolą w WPN nie podejmowano działań w celu zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz stworzenia im równego dostępu do możliwości uzyskania pracy w Parku, w szczególności:

- a) nie prowadzono działań informacyjnych, upowszechniających wiedzę na temat możliwości ubiegania się o pracę przez osoby niepełnosprawne,
- b) nie korzystano z pośrednictwa właściwego urzędu pracy,
- c) nie współpracowano z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz z uczelniami, w celu upowszechnienia wiedzy wśród studentów o możliwości zatrudnienia w jednostce oraz oferowania studentom niepełnosprawnym możliwości odbycia praktyk,
- d) nie organizowano staży pracowniczych. (dowód: akta kontroli str. 15-18)

Zagadnienie braku działań zmierzających do zatrudnienia w WPN osób niepełnosprawnych omówiono także w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

1.3. Prowadzenie spraw kadrowych w Parku powierzono dwóm pracownikom¹¹, którzy nie uczestniczyli w szkoleniach dotyczących problematyki zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Dyrektor Parku wyjaśnił, że zrezygnowano z przeprowadzenia powyższego przeszkolenia, ponieważ: *„Kierownictwo WPN uznało, że specyfika pracy w Parku, polegająca w dużym stopniu na prowadzeniu działań w terenie (poza siedzibą*

⁶ Stan na koniec stycznia i lutego 2018 r. w przeliczeniu na pełne etaty.

⁷ Stan na koniec stycznia 2016 r. w przeliczeniu na pełne etaty.

⁸ Pracownicy posiadali orzeczenie o niepełnosprawności, które ważność utraciły (odpowiednio) z dniami: 01.04.2016 r. i 01.02.2017 r.

⁹ Pracownicy ci posiadali orzeczenia o niepełnosprawności obowiązujące w całym okresie objętym kontrolą.

¹⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 511, ze zm. Ustawa zwana dalej: *ustawą o rehabilitacji*.

¹¹ Specjalista ds. kadr i płac oraz główny księgowy.

dyrekcji WPN) wymaga dobrej sprawności fizycznej i tym samym psychicznej. Z tych względów postanowiliśmy nie włączać osób niepełnosprawnych do kręgu potencjalnych osób starających się o pracę.” (dowód: akta kontroli str. 15-18 i 185-188)

1.4. Pracowników WPN informowano, iż w przypadku stwierdzenia u nich niepełnosprawności są zobowiązani do dostarczenia stosownego orzeczenia. Analiza akt osobowych wszystkich czterech pracowników niepełnosprawnych, zawierających siedem orzeczeń o niepełnosprawności (wydanych w okresie objętym kontrolą) wykazała, że w trzech przypadkach odnotowano fakt dostarczenia tych dokumentów do WPN (w terminie od 3 dni do 33 dni), a w czterech przypadkach dat tych nie odnotowano. Główna księgowa¹² WPN wyjaśniła, że nie odnotowano powyższych danych, ponieważ dokumenty doręczono bezpośrednio do księgowości lub komórki kadr, z pominięciem sekretariatu. Dodała, że dotychczas nie wystąpiła zwłoka w dostarczeniu orzeczeń o stanie niepełnosprawności. (dowód: akta kontroli str. 16 i 136)

1.5. W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2018 r. WPN z tytułu nieuzyskania wymaganego wskaźnika osób niepełnosprawnych wpłacił na rzecz PFRON opłaty w kwocie 25.070 zł, z tego 1.422 zł w 2016 roku, 17.650 zł w 2017 r. i 5.998 zł w I półroczu 2018 r.¹³. (dowód: akta kontroli str. 20-21)

1.6. Analiza wszystkich (30) miesięcznych opłat dokonanych w okresie objętym kontrolą wykazała, że:

- wniesiono je w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o rehabilitacji,
- za październik 2017 r. zadeklarowano i uiszczono opłatę o 103 zł większą od należnej (co szerzej omówiono w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”). W pozostałych 29 przypadkach opłatę wniesiono w kwotach ustalonych zgodnie z przepisami art. 21 ust. 2 ustawy o rehabilitacji oraz z uwzględnieniem § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 września 1998 r. w sprawie rodzajów schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz sposobu jego obniżania¹⁴. (dowód: akta kontroli str. 20-21)

1.7. WPN nie skorzystał z możliwości obniżenia składki na PFRON, na zasadach określonych w art. 22 ustawy o rehabilitacji. Dyrektor Parku wyjaśnił, że: „W analizowanym okresie nie dokonywaliśmy zakupu produkcji lub usługi od firmy co do której mielibyśmy wiedzę, że spełnia wymogi artykułu art. 22 ust. 1. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ponieważ nie było takiej potrzeby – biorąc pod uwagę zakres działania Parku.” (dowód: akta kontroli str. 17 i 138-144)

1.8. Określony w systemie kontroli zarządczej¹⁵ sposób organizacji i przeprowadzania naborów do pracy nie wymagał publikacji ogłoszeń o możliwości uzyskania zatrudnienia w Parku i udokumentowania przeprowadzonego postępowania rekrutacyjnego. Wyboru kandydata na dane stanowisko pracy dokonywał zespół (w składzie co najmniej dwuosobowym) wraz z dyrektorem Parku, poprzez przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej¹⁶ z osobami, które ubiegały się o uzyskanie pracy. Wnioski o zatrudnienie zainteresowani składali z własnej inicjatywy lub – jak wyjaśnił Dyrektor WPN – po uzyskaniu informacji o wakatach, które nieformalnie rozpowszechniane były przez pracowników Parku. Dyrektor WPN ponadto wyjaśnił, że: (...) „Liczba ofert była na tyle duża, że nie było problemu z wyłonieniem pracownika spełniającego określone wymagania. W kontrolowanym okresie do WPN wpłynęło 64 prośby o zatrudnienie. W przyszłości, w przypadku trudności ze znalezieniem odpowiedniego pracownika, bierzemy pod uwagę wprowadzenie ogłoszeń o przeprowadzonym naborze.”

(dowód: akta kontroli str. 15, 131-134, 138-144 i 185-188)

¹² M.in. odpowiedzialna za organizowanie przyjmowania dokumentów, w sposób zapewniający właściwy przebieg operacji gospodarczych oraz sporządzanie sprawozdań finansowych.

¹³ Wpłaty w poszczególnych miesiącach tego okresu wyniosły odpowiednio: 991 zł; 924 zł; 905 zł; 941 zł; 1.014 zł i 1.094 zł.

¹⁴ Dz. U z 1998 r., Nr 124, poz. 820 ze zm.

¹⁵ Obowiązujący od 24 kwietnia 2015 r.

¹⁶ Stosownie do postanowień § 7 ust. 3 pkt. 1 zarządzenia Nr 10/2015 Dyrektora WPN z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie systemu kontroli zarządczej w Włocławskim Parku Narodowym.

W okresie objętym kontrolę przyjęto do pracy 5 osób. W tej grupie nie było osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności.

1.9. W okresie objętym kontrolą WPN nie korzystał ze środków programu PFRON *Stabilne zatrudnienie – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej*, ponieważ – jak wyjaśnił Dyrektor WPN – (...) „zatrudnione w WPN osoby ze stwierdzoną niepełnosprawnością nie wymagały podejmowania dodatkowych działań finansowanych przez wymieniony program i również nie wystąpiły okoliczności wskazujące, że w niedalekiej przyszłości będą zatrudnione kolejne osoby niepełnosprawne, uznano, że korzystanie ze środków z programu PFRON nie jest niezbędne.”

(dowód: akta kontroli str. 15-18 i 138-144)

1.10. W latach 2016 – 2018 (I półrocze) WPN nie planował i nie poniósł wydatków związanych z adaptacją otoczenia siedziby dyrekcji Parku, dostosowania pomieszczeń do potrzeb zatrudnionych osób niepełnosprawnych oraz wyposażenia stanowisk pracy takich osób w sprzęt ułatwiający im wykonywanie obowiązków. Tym samym nie skorzystano z możliwości przewidzianych w art. 26 i 26e ustawy o rehabilitacji.

(dowód: akta kontroli str. 15-18, 138-144 i 175-184)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niepodejmowaniu działań mających na celu pozyskanie do pracy osób niepełnosprawnych. W szczególności nie zainicjowano współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, nie nawiązano współpracy z uczelniami w celu upowszechnienia wiedzy o możliwości zatrudnienia w Parku, odbycia praktyk bądź stażu przez studentów niepełnosprawnych. Informacje o wolnych stanowiskach pracy nie były zamieszczane na stronach internetowych dedykowanych niepełnosprawnym. W efekcie, w omawianym okresie, nie zatrudniono żadnej osoby niepełnosprawnej, a utrzymujący się na poziomie 2,61% wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych nie wynikał z aktywności Parku w pozyskaniu zatrudnienia tych osób, ale w głównej mierze był wynikiem dostarczenia przez pracowników orzeczeń o niepełnosprawności. W wyjaśnieniu Dyrektor WPN podał, że *specyfika pracy w WPN polegająca w dużym stopniu na aktywnych działaniach w często trudnym terenie powoduje, że pracownik powinien wykazywać się dobrą sprawnością fizyczną i psychiczną. WPN, nie odrzucając możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych, nie starał się dotychczas poszukiwać potencjalnych pracowników wśród takich osób. Tym samym nie podejmował intensywnych działań wymienionych w pytaniu. Z drugiej strony, do WPN dotychczas nie wpłynęły oferty zatrudnienia od osób niepełnosprawnych, co wskazuje na brak zainteresowania pracą w Parku ze strony tych osób. Nie oznacza to jednak tego, że WPN nie podejmuje działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Działania te dotyczą przede wszystkim udostępnienia zasobów i obiektów Parku. Dyrektor WPN stwierdził również, że działań tych nie prowadzono z uwagi na ustawowo określony zakres zadań parku narodowego¹⁷, bowiem (...) Profil działalności WPN na większości stanowisk nie jest odpowiedni do zatrudnienia w nim osób niepełnosprawnych. Dodał, że Realizacja tych działań wymaga od pracowników częstego pobytu w terenie, a co się z tym wiąże sprawności fizycznej. W WPN funkcjonują także stanowiska pracy, nie wymagające pracy w terenie (np. w księgowości), ale stanowią one niewielki odsetek ogólnej liczby miejsc pracy funkcjonujących w Parku. Kierownictwo Parku nie jest przeciwne zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o czym świadczy świadczenie pracy przez osoby, które niepełnosprawność nabyły w trakcie służby w WPN. Osób tych nie zwalniano z pracy, a przeciwnie pomagano jak najlepiej wypełniać obowiązki służbowe. Jednak proponowanie pracy osobom niepełnosprawnych, stwarzałoby dyskomfort tym osobom, wynikający z wymogu częstego pobytu w terenie oraz występujących barier architektonicznych w siedzibie dyrekcji Parku, uniemożliwiających dostanie się przy pomocy wózka inwalidzkiego na parter, piętro i poddasze budynku, tj. do znajdujących się tam pomieszczeń biurowych”.*

(dowód: akta kontroli str. 138-144 i 185-188)

¹⁷ Art. 8b ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. z 2018 r., poz. 142).

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela stanowiska Pana Dyrektora wyrażonego w cytowanych powyżej wyjaśnieniach, w których uzależnia Pan m.in. możliwość zatrudnienia w Parku osób niepełnosprawnych od posiadania przez nich sprawności fizycznej w związku z pracą w terenie. Stwierdził Pan, że *realizacja tych działań wymaga od pracowników częstego pobytu w terenie, a co się z tym wiąże sprawności fizycznej*. Stwierdził Pan również, że *do WPN dotychczas nie wpłynęły oferty zatrudnienia od osób niepełnosprawnych, co wskazuje na brak zainteresowania pracą w Parku ze strony tych osób*. Natomiast, jak pokazują wyniki tej kontroli:

- zatrudnione w WPN osoby niepełnosprawne¹⁸ były traktowane – w zakresie ustalenia zakresu zadań służbowych i miejsca ich realizacji – tak samo jak inni pracownicy.
- nieupublicznianie informacji o możliwości zatrudnienia w Parku, powoduje że, informacje te nie docierają do środowisk osób niepełnosprawnych,
- w okresie objętym kontrolą w WPN zatrudniono pracownika na stanowisku niewymagającym świadczenia pracy w terenie (księgowego).

(dowód: akta kontroli str. 5, 15, 127 i 195)

Zdaniem NIK zaniechania te spowodowały stałe zmniejszenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych z 3,34% do 2,61% i tym samym zwiększeniem obciążeń finansowych na rzecz PFRON z 1.422 zł w 2016 roku do 5.998 zł w I półroczu 2018 roku. Przeciwdziałaniu takim tendencjom ma służyć ratyfikacja 6 września 2012 r. *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych*¹⁹, w której w art. 27 ust.1 Polska uznała prawo osób niepełnosprawnych do pracy, na zasadach równości z innymi osobami oraz zobowiązała się do zagwarantowania i popierania realizacji ich prawa do pracy między innymi poprzez popieranie zatrudniania osób niepełnosprawnych w sektorze publicznym oraz zdobywania przez nich doświadczenia zawodowego. Podobnie Sejm RP wezwał w § 1 pkt 6 Karty praw osób niepełnosprawnych²⁰ Rząd RP do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie praw osób niepełnosprawnych, m.in. prawo do pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że opłata za październik 2017 r. została przekazana do PFRON w kwocie o 103 zł wyższej od należnej, bowiem zamiast 2.575 zł wpłacono 2.678 zł. Główna księgowa WPN wyjaśniła, że powyższe było następstwem błędu pracownika prowadzącego sprawy kadrowe, który przyjął do obliczeń „*niewłaściwą kwotę kwartalnego przeciętnego wynagrodzenia*”. (dowód: akta kontroli str. 20-21, 116 i 136)

Kierownictwo WPN w ostatnich trzech latach nie podejmowało działań zmierzających do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Poprzestano na zatrudnieniu dwóch osób, które niepełnosprawność nabyły w trakcie pracy w Parku W rezultacie braku działań zmierzających do umożliwienia uzyskania zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne doszło do zmniejszenia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych i tym samym zwiększenia obciążeń finansowych, ponoszonych na rzecz PFRON. Zrealizowane z tego tytułu opłaty w 2017 roku i w I półroczu 2018 roku. były wyższe odpowiednio o 1.141% i 321% od poniesionych w 2016 roku.

2. Przestrzeganie praw pracowników niepełnosprawnych

2.1. Z równoległe przeprowadzonej przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku²¹ – w porozumieniu z NIK – kontroli przestrzegania przez pracodawców przepisów w zakresie uprawnień osób niepełnosprawnych oraz spełniania warunków dotyczących przystosowania stanowisk pracy do potrzeb tych osób wynika, że:

- a) z uwagi na charakter pracy wykonywanej przez dwie nadal pracujące osoby niepełnosprawne na stanowiskach robotniczych oraz rodzaj posiadanych przez nich niepełnosprawności, nie wymagane było podjęcie działań technicznych

¹⁸ pracownicy na stanowisku podleśniczego i osoby sprzątającej.

¹⁹ Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169).

²⁰ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M. P. Nr 50, poz. 475), zwana dalej „Kartą praw osób niepełnosprawnych”.

²¹ Dalej „PIP”.

- i organizacyjnych w celu dostosowania ich stanowisk pracy do rodzaju orzeczonej niepełnosprawności;
- b) wewnętrzne zasady zatrudniania osób niepełnosprawnych ustalone w WPN nie wymagały zmian, z wyjątkiem uzupełnienia pisemnej informacji o aktualnych warunkach zatrudnienia jednego pracownika, poprzez wskazanie obowiązującej go dobowej i tygodniowej normie czasu pracy,
  - c) zatrudnionym czterem osobom niepełnosprawnym zapewniono prawo do przysługującego dodatkowego urlopu wypoczynkowego,
  - d) w przypadku dwóch pracowników (sprzątaczkę i konserwatora, którego także okresowo zatrudniano na stanowisku rybaka jeziorowego) naruszono przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy²² oraz przepisów wykonawczych, co szczegółowo omówiono w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”. (dowód: akta kontroli str. 182-184)

W oparciu o powyższe ustalenia Państwowa Inspekcja Pracy wystosowała zalecenia pokontrolne, domagając się usunięcia 16 stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

2.2. W strukturze organizacyjnej WPN nie ustalono komórki organizacyjnej, zobowiązanej do prowadzenia kontroli wewnętrznej oraz audytora wewnętrznego. W ramach obowiązującego w Parku systemu kontroli zarządczej ustalono, że na każdym stanowisku pracy dokonywana będzie samokontrola, a koordynator ds. kontroli zarządczej okresowo będzie analizował informacje otrzymywane od kierowników jednostek organizacyjnych o stanie realizacji celów i zadań. Jak podał koordynator ds. kontroli zarządczej, powyższe informacje, otrzymane za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2018 r., nie dotyczyły zagadnień związanych z przestrzeganiem praw oraz warunków pracy pracowników, będących osobami niepełnosprawnymi. (dowód: akta kontroli str. 17, 64-65 i 131-135)

2.3. W okresie objętym kontrolą WPN nie był kontrolowany przez Państwową Inspekcję Pracy w zakresie przestrzegania praw oraz warunków pracy pracowników niepełnosprawnych. (dowód: akta kontroli str. 17 i 136)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie – w wyniku przeprowadzonej równoległej kontroli przez Inspektora Pracy – stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- 1) braku pisemnej informacji o aktualnych warunkach zatrudnienia jednego pracownika niepełnosprawnego, poprzez wskazanie obowiązującego go dobowej i tygodniowej normie czasu pracy, tj. informacji wymaganej art. 29 § 3²² Kodeksu pracy;
- 2) dopuszczania dwóch pracowników niepełnosprawnych do pracy bez aktualnego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku pracy, wynikającym z aktualnych badań okresowych, co było niezgodne z wymogami art. 229 § 2 i 4 Kodeksu pracy;
- 3) braku wstępnego szkolenia stanowiskowego z zakresu bhp, pracownika niepełnosprawnego przeniesionego na stanowiska robotnicze, wymagane § 11 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy²³;
- 4) braku ustalenia w umowie o pracę (zawartej z pracownikiem, zatrudnionym w wymiarze ½ etatu) dopuszczalnej liczby godzin ponad określony w umowie wymiar czasu pracy, których przekroczenie uprawniałoby pracownika do dodatku jak za pracę w godzinach nadliczbowych, co stanowiło naruszenie art. 151 § 5 Kodeksu pracy;
- 5) nierzetelnego prowadzenia indywidualnych kart czasu pracy jednego pracownika niepełnosprawnego, wymaganych art. 149 § 1 Kodeksu pracy i § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika²⁴;

²² Dz. U. 2018 r. poz. 917, ze zm. Ustawa zwana dalej „Kodeksem pracy”.

²³ Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zm. oraz z 2007 r. Nr 198, poz. 1420.

²⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 894.

- 6) zatrudniania pracownika z lekkim stopniem niepełnosprawności powyżej 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, co naruszało art. 15 ust. 1 ustawy o rehabilitacji;
- 7) zatrudniania pracownika z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności powyżej 35 godzin tygodniowo, wbrew przepisom art. 15 ust. 2 ustawy o rehabilitacji;
- 8) zatrudniania pracownika niepełnosprawnego w porze nocnej oraz w godzinach nadliczbowych, wbrew przepisom art. 15 ust. 3 ustawy o rehabilitacji;
- 9) niezapewnienia pracownikowi niepełnosprawnemu, co najmniej 35 godzinowego nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego, wymaganego przepisami art. 133 § 1 Kodeksu pracy;
- 10) braku naliczenia i wypłacenia pracownikowi niepełnosprawnemu:
  - wyrównania wynagrodzenia za czas pracy przepracowany w dwóch miesiącach ponad obowiązujący go wymiar czasu pracy, stosownie do przepisów art. 80, art. 85, art. 86 i art. 94 pkt. 5 Kodeksu pracy;
  - dodatku do wynagrodzenia z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych (w jednym miesiącu), z uwagi dwukrotne zatrudnienie w tej samej dobie rozliczeniowej, tj. z naruszeniem przepisów art. 151 § 1 Kodeksu pracy;
  - wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za pranie odzieży roboczej we własnym zakresie, należnego za okres pół roku, proporcjonalnie do faktycznego wymiaru zatrudnienia, wymaganego przepisami art. 237⁹ § 3 Kodeksu pracy;
  - dodatku do wynagrodzenia z tytułu pracy w porze nocnej, łącznie z wynagrodzeniem za pracę należnym za miesiąc, w którym praca w porze nocnej występowała, tj. stosownie do przepisów art. 85 § 1, art. 86 § 1, art. 94 pkt. 5 i art. 151⁸ § 1 Kodeksu pracy. (dowód: akta kontroli str. 175-184)

Dyrektor WPN wyjaśnił, że stwierdzone przez PIP przypadki nierzetelnego działania, powodujące naruszenie przepisów stanowiły „*niedopatrzienia, które miały charakter incydentalny*”. Dodał, że wynikały one z:

- błędu pracownika prowadzącego sprawy kadrowe, który pominął wymóg uzyskania przez pracowników aktualnych orzeczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku,
- „*nie zwrócenia uwagi*” na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych w nadmiernym wymiarze czasu pracy,
- „*przeoczenia spowodowanego nie zawsze prawidłową wymianą informacji pomiędzy pracownikiem prowadzącym sprawy bhp, a kadrami i księgowością*”, które doprowadziło do nieprawidłowego naliczenia ekwiwalentu za pranie odzieży roboczej,
- „*niewłaściwego przepływu informacji oraz luk w systemie kontroli wewnętrznej*”, co umożliwiło nierzetelne prowadzenie indywidualnych kart ewidencji czasu pracy sprzątaczkii. (dowód: akta kontroli str. 185-188)

Ocena cząstkowa

W Parku nie przestrzegano praw pracowników niepełnosprawnych, zwłaszcza w zakresie obowiązującego tygodniowego i dziennego wymiaru czasu pracy i wypłaty przysługujących im świadczeń. Zaniedbano także niektóre wymogi dotyczące warunków dopuszczania osób niepełnosprawnych do świadczenia pracy. Zatrudnienie dwóch osób niepełnosprawnych, na stanowiskach robotniczych nie wymagało podjęcia działań przystosowujących stanowiska pracy do ich potrzeb, wynikających ze stanu niepełnosprawności.

3. Działania w zakresie dostosowania budynku – miejsca wykonywania pracy – do potrzeb osób niepełnosprawnych

3.1. Działalność administracyjno-dydaktyczną WPN prowadził w 13 budynkach, tj. w:

- budynku administracyjno-biurowym (położonym w miejscowości Krzywe, będącym siedzibą dyrekcji Parku). Budynek ten o powierzchni użytkowej 2.755 m² i kubaturze 8.000 m³, został wybudowany w latach 70. Prace modernizacyjne (głównie obejmujące parter budynku) wykonano pod koniec lat dziewięćdziesiątych i w latach 2014-2015,

- budynku Muzeum Wigier (Stary Folwark) o powierzchni użytkowej 970 m² i kubaturze 6.100 m³. Budynek wybudowano w latach dwudziestych. W 2008 roku zakończono jego remont kapitalny i rozbudowę. Dokonano także zmiany sposobu jego użytkowania²⁵,
- budynku Ośrodka Edukacji Środowiskowej (Słupie) o powierzchni użytkowej 250 m² i kubaturze 1.001 m³. Budynek wybudowano w latach 70 i w 2011 roku poddano pracom remontowo-modernizacyjnym, które nie przewidywały dostosowania go do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- dziesięciu budynkach, w których znajdowały się kancelarie poszczególnych obwodów leśnych WPN. (dowód: akta kontroli str. 75-86 i 137)

Przeprowadzone oględziny trzech pierwszych z ww. budynków wykazały, że:

- a) budynek Muzeum Wigier spełniał wymagania art. 5 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego i rozporządzenia w sprawie warunków technicznych. W budynku tym m.in. wydzielano miejsca postojowe dla pojazdów osób niepełnosprawnych, zainstalowano dźwig osobowy, wydzielono toaletę, dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wykonano podłogi sali wystawienniczej, pozbawione barier architektonicznych,
- b) pozostałe dwa budynki nie spełniały przepisów aktualnie obowiązującego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych. Osoby niepełnosprawne, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich nie posiadały dostępu:
  - do trzech (z czterech funkcjonujących, tj. piwnicy, piętra i poddasza) kondygnacji budynku, będącego siedzibą dyrekcji Parku, na których znajdowały się pomieszczenia biurowe, ponieważ komunikacja możliwa była wyłącznie przy pomocy schodów. Omawiany dostęp zapewniony był jedynie do pomieszczeń parteru budynku, na którym znajdowała się sala wystawiennicza i konferencyjna oraz pomieszczenia Centrum Informacji Turystycznej. Dyrektor WPN wyjaśnił, że: (...) *„Park nie dysponuje środkami finansowymi, wystarczającymi na budowę zewnętrznego szybu windy lub szeregu platform schodowych umożliwiających dostęp osób poruszających się na wózkach inwalidzkich na wszystkie poziomy, gdzie zlokalizowane są pomieszczenia biurowe. Podczas prac modernizacyjnych przeprowadzonych w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku oraz w latach 2014-15 zlikwidowaliśmy schody w głównym wejściu do budynku, umożliwiając tym samym dostęp osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich do Centrum Informacji Turystycznej i sali konferencyjnej. W przypadku, gdyby taka osoba potrzebowała kontaktu z pracownikami urzędującymi na wyższych piętrach, schodzą oni do któregoś z w/w pomieszczeń. Jednak w mojej wieloletniej historii zatrudnienia w WPN nie przypominam sobie, żeby taka konieczność zaistniała”,*
  - do budynku Ośrodka Edukacji Środowiskowej, ponieważ dotarcie do budynku możliwe było po nieutwardzonym i nierównym terenie (ze spadkami i przeszkodami w postaci pni ściętych drzew) oraz po pokonaniu schodów. Dyrektor WPN wyjaśnił, że: *budynek Ośrodka Edukacji Środowiskowej położony jest na terenie leśnym. Prowadzi do niego nieutwardzona droga gruntowa o dość znacznych deniwelacjach terenu. Ze względu na powyższe, problematyczne jest samo dostanie się tam osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim (taki fakt nigdy nie miał miejsca). Ośrodek nie jest obiektem ogólnodostępnym, czynnym w określonych godzinach. Zajęcia odbywają się tam wyłącznie dla wcześniej umówionych grup. W przypadku, gdy w grupie znajdują się osoby niepełnosprawne, poruszające się na wózkach inwalidzkich, dysponujemy możliwością przeprowadzenia tożsamych zajęć w Muzeum Wigier w Starym Folwarku, które jest przystosowane do przyjęcia i obsługi takich osób. Park nie posiada własnych środków finansowych pozwalających na wykonanie utwardzonego podjazdu umożliwiającego dostęp do budynku osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich. W najbliższych latach planujemy podjąć starania o pozyskanie z zewnętrznych źródeł dofinansowania na zagospodarowanie terenu wokół budynku ośrodka, w tym na wykonanie podjazdu dla wózków”,*

²⁵ Prace te wykonano na podstawie projektu budowlanego zatwierdzonego decyzją Starosty Suwalskiego z dnia 30 września 2002 r., który zmieniono w dniu 4 grudnia 2002 r.

c) na ogólnodostępnym parkingu samochodowym, położonym przy siedzibie dyrekcji WPN w 2015 r. wybudowano ubikację dla osób niepełnosprawnych. Na parkingu tym oraz przeznaczonym dla pracowników i interesantów nie wydzielono miejsc postojowych dla pojazdów kierowanych przez osoby niepełnosprawne, co szerzej omówiono w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego w sekcji „Ustalone niepełnosprawności”. (dowód: akta kontroli str. 75-86, 138-144 i 166)

3.2. Dźwig osobowy, funkcjonujący w budynku Muzeum Wigier, poddawano systematycznym badaniom okresowym oraz miesięcznym przeglądom konserwacyjnym, stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego²⁶. Prace te były wykonywane przez autoryzowanego przedstawiciela producenta tego urządzenia, w oparciu o zawartą umowę serwisową. Fakt przeprowadzenia badań okresowych i konserwacji dokumentowano w dzienniku konserwacji dźwigu, w księdze rewizyjnej oraz raportami wykonania usługi, stosownie do wymogów § 11 powyższego rozporządzenia. Instalację elektryczną dźwigu podawano także rocznym badaniom rezystancji obwodów elektrycznych i pomiarom skuteczności działania elektrycznych urządzeń ochronnych. (dowód: akta kontroli str. 87-102)

3.3. W planach remontowo-inwestycyjnych sporządzonych na lata 2016-2018 nie ujęto zadań dotyczących adaptacji pomieszczeń siedziby kierownictwa Parku i Ośrodka Edukacji Środowiskowej na potrzeby osób niepełnosprawnych. Dyrektor WPN wyjaśnił, że: *„Przyczyną braku planowania wydatków mających na celu poprawę dostępności siedziby WPN i Ośrodka Edukacji Środowiskowej dla osób niepełnosprawnych oraz likwidacji występujących tam barier architektonicznych był brak środków finansowych na realizację tego typu robót budowlanych. W omawianych latach wszelkie wolne środki finansowe zmuszeni byliśmy przeznaczyć na wymianę przeciekających pokryć dachowych na budynkach pokrytych niegdyś wiórem osikowym. Są to budynki drewniane i zaniechanie wymiany pokryć dachowych spowodowałoby w krótkim czasie ogromne zniszczenia w konstrukcji dachu i stropach. Instytucje zewnętrzne, z których pozyskujemy środki finansowe na różnorakie działania inwestycyjne i remontowe nie mają natomiast w swoich priorytetach dofinansowania zadań z zakresu poprawy dostępności dla osób niepełnosprawnych”*. (dowód: akta kontroli str. 17, 71-74, 138-144 i 147)

Planem inwestycyjnym na 2017 roku zaplanowano wykonanie nowej nawierzchni parkingu samochodowego położonego przed siedzibą WPN, ale z uwagi na brak środków finansowych zadanie to nie zostało zrealizowane. (dowód: akta kontroli str. 147)

W okresie objętym kontrolą WPN nie składał wniosków w celu uzyskania środków finansowych umożliwiających zwiększenie dostępu do obiektów i budynków WPN. Dyrektor WPN wyjaśnił, że wynikało to z faktu nieplanowania takich wydatków oraz występowania „pilniejszych potrzeb”, głównie związanych z wymianą przeciekających pokryć dachowych na budynkach pokrytych wiórem osikowym. Dodał, że:

- dotychczasowe działania Parku zmierzające do uzyskania dofinansowania do wykonania sanitariatu dla osób niepełnosprawnych w siedzibie dyrekcji WPN okazały się bezowocne,
- szacowany koszt wykonania dźwigu osobowego w siedzibie dyrekcji WPN byłby bardzo duży, z uwagi na konstrukcję budynku i konieczność dobudowania szybu oraz przebudowy pomieszczeń,
- „znaczące nakłady” wiązały się z wykonaniem prac budowlanych w Ośrodku Edukacji Środowiskowej, zapewniających możliwość korzystania przez osoby niepełnosprawne z budynku (konieczność usunięcia przeszkód terenowych oraz wykonanie sanitariatu dostosowanego do potrzeb tych osób). (dowód: akta kontroli str. 138-144 i 185-188)

²⁶ Dz. U. Nr 193 poz. 1890.

3.4. Analizując możliwości zwiększenia zakresu dostępu osób niepełnosprawnych do siedziby dyrekcji Parku i prowadząc prace modernizacyjne WPN nie współpracował z organizacjami oraz stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Starszy specjalista ds. remontowo-budowlanych wyjaśnił, iż (...) „nikt nie wpadł na ten pomysł”. (dowód: akta kontroli str. 145)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku wydzielenia i oznakowania miejsc postojowych dla samochodów użytkowanych przez osoby niepełnosprawne, na ogólnodostępnym parkingu samochodowym oraz przeznaczonym dla interesantów i pracowników Parku. Dyrektor WPN wyjaśnił, że: „*Oba parkingi są na tyle obszerne, że zawsze są na nich wolne miejsca parkingowe. Od kilku lat planujemy pozyskanie zewnętrznego dofinansowania na remont kilkudziesięcioletniej nawierzchni obu parkingów. Niestety dostępne nam źródła finansowania nie przyznają środków na realizację takich celów, zaś niewielki budżet własny Parku nie zezwala na realizację takiej inwestycji. W trakcie prac remontowych zostaną trwale wyznaczone miejsca dla samochodów użytkowanych przez osoby niepełnosprawne.*” (dowód: akta kontroli str. 79-83, 138-144, 159-160 i 166)

Obowiązek wyznaczenia miejsc parkingowych dla samochodów użytkowanych przez osoby niepełnosprawne wynika z przepisów art. 12 a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych²⁷ i ciąży na Parku, to jest organie właściwym do zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych, do których (wg. art. 8 ust. 1 i 2 tej ustawy) zaliczyć należy omawiane parkingi.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że budynek stanowiący siedzibę dyrekcji WPN nie jest w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tym budynku osoby niepełnosprawne mogą korzystać tylko z pomieszczeń położonych na jednej z czterech kondygnacji. Natomiast budynek Ośrodka Edukacji Środowiskowej był całkowicie niedostępny dla tej grupy osób. Zgodnie § 3 pkt 6 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynki ten stanowią budynki użyteczności publicznej. W § 1 pkt 8 Karty praw osób niepełnosprawnych Sejm RP wezwał Rząd RP do podjęcia działań w celu urzeczywistnienia praw osób niepełnosprawnych do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym m.in. dostępu do urzędów i obiektów użyteczności publicznej.

Ocena cząstkowa

Osoby niepełnosprawne, w tym poruszające się na wózkach inwalidzkich posiadały pełen dostęp do pomieszczeń budynku Muzeum Wigier oraz do sali wystawienniczej²⁸ i pomieszczeń Centrum Informacji Turystycznej, znajdujących się na parterze siedziby dyrekcji Parku. Dostępu tego nie zapewniono w przypadku pomieszczeń biurowych znajdujących się na pozostałych trzech kondygnacjach siedziby dyrekcji Parku oraz pomieszczeń dydaktycznych Ośrodka Edukacji Środowiskowej. Prawidłowo zadbano o utrzymanie sprawności technicznej i bezpieczeństwa użytkowania dźwigu osobowego, który funkcjonował w Muzeum Wigier.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

- 1) Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
- 2) Wydzielenie i oznakowanie miejsc parkingowych dla pojazdów kierowanych przez osoby niepełnosprawne na dwóch parkingach samochodowych, położonych przy siedzibie dyrekcji WPN.
- 3) Realizację zaleceń wydanych przez Państwową Inspekcję Pracy, po kontroli przestrzegania przez WPN przepisów w zakresie uprawnień osób niepełnosprawnych oraz spełniania warunków dotyczących przystosowania stanowisk pracy do potrzeb tych osób.

²⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2222, ze zm.

²⁸ Z salą narad.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 26 października 2018 r.

Kontroler
Henryk Dąbrowski
główny specjalista k. p.

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis